

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Meșina Petru, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ialoveni din 13 mai 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Meșina Petru Andrei, născut la 30 ianuarie 1990, originar și domiciliat s. Văsieni r-l Ialoveni.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 31.10.2013-13.05.2014
2. instanța de apel: 30.05.2014-24.06.2014
3. instanța de recurs: 23.11.2015 - 16.12.2015

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 13 mai 2014, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Meșina Petru Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal, la 4 ani 7 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin sentința menționată, i-a fost adăugată în întregime pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 25 aprilie 2012, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă - 4 ani 7 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis și amendă în mărime de 6.000 lei, cu executarea pedepselor de sine stătător conform art. 87 Cod penal.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Curnic Agafia, în privința căreia hotărârile judecătorești nu se contestă în ordine de recurs.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că la 01 august 2013, în jurul orei 21.30, Meșina P. împreună și prin înțelegere prealabilă cu mătușa sa, Curnic A., aflându-se în casa ultimei din s. Văsieni r-l Ialoveni, primul fiind în stare de ebrietate alcoolică, ambii avînd intenția vătămării medii a integrității corporale și a sănătății, cunoscînd despre faptul că Busuioc Constantin se află la evidența medicilor datorită handicapului psihic, l-au chemat pe ultimul cu care au inițiat o ceartă din cauza că

acesta cînd se află în stare de ebrietate alcoolică intră fără voie în gospodăria lui Curnic A. și face scandal. Prin urmare, Curnic A. a luat o mătură și l-a lovit pe Busuioc C. peste corp, după care, Meșina P., văzînd comportamentul agresiv a mătușii sale, a luat mătura din mîinile ultimei și a început să-i aplice și el lovituri, și immobilizîndu-l pe pat, l-a mai lovit cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului. Tot atunci, Curnic A. a luat de jos o rangă metalică (vătrar), cu care l-a lovit pe Busuioc C. peste mîini și picioare, apoi i-a dat-o lui Meșina P., la care ultimul cu ranga metalică i-a mai aplicat lui Busuioc C. multiple lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-i leziuni corporale. În urma loviturilor primite, la Busuioc C., conform raportului de expertiză medico-legală nr. 125 din 08.10.2013, s-au constatat vătămări corporale medii.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Meșina P. a fost calificată *de drept* în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal și anume –*vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, comisă de două persoane profitînd de starea de neputință cunoscută și evidentă a victimei care se datorează handicapului psihic.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Bogos A. în numele inculpatului Meșina P., prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu aplicarea unei pedepse mai blînde inculpatului, neprivativă de libertate.

În motivarea apelului a invocat că:

- inculpații au recunoscut vina integral, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală;

- acțiunile inculpaților au fost comise ca rezultat al celor săvîrșite de partea vătămată, astfel instanța nu s-a expus asupra motivelor ce i-au impus pe inculpați să comită această infracțiune;

- inculpatul Meșina P. este o persoană tînă, se caracterizează pozitiv în societate, s-a căit sincer de cele comise și a recunoscut vina integral, astfel consideră sentința pronunțată prea aspră, iar instanța putea aplica inculpatului o pedeapsă neprivativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2014, a fost admis parțial apelul declarat fiind casată sentința în partea pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Meșina P. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal, cu respectarea prevederilor art. 34, 82 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, la 4 ani închisoare. În baza art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, i-a fost adăugată în întregime pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 25 aprilie 2012 - amenda în mărime de 6.000 lei, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă - 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis și amendă în mărime de 6.000 lei, cu executarea pedepselor de sine stătător conform art. 87 Cod penal.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Meșina P. a săvârșit infracțiunea imputată, acțiunile acestuia corect fiind încadrate în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal. De asemenea, totalitatea de probe administrate la urmărirea penală, acceptate de inculpat, verificate de prima instanță și puse la baza sentinței de condamnare, conform prevederilor art. 364/1 Cod procedură penală, au fost corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a reținut că, vina inculpatului se dovedește cu certitudine prin declarațiile succesului legal a părții vătămate Tamașciuc O., martorilor Dragancea I., Plămădeală N. și prin materialele dosarului și anume: procesul-verbal de constatare a infracțiunii (f. d. 4); procesul-verbal de cercetare la fața locului (f. d. 6); raportul de constatare medico-legală nr. 1983/D din 28.08.2013 (f. d. 16-17) și raportul de expertiză medico-legală nr. 125 din 08.10.2013 (f. d. 29).

Instanța de apel a menționat că sancțiunea art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani, iar conform art. 82 Cod penal, pedeapsa minimă nu poate fi mai mică de 3 ani 6 luni închisoare. Astfel, la judecarea cauzei în procedura art. 364/1 Cod de procedură penală, limitele de pedeapsă se vor reduce cu o treime, limita maximă de pedeapsă fiind 4 ani 7 luni, iar cea minimă - 2 ani 4 luni închisoare.

În opinia instanței de apel, prima instanță la pronunțarea sentinței a ținut cont de faptul că Meșina P. beneficiază conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzută de lege și întemeiat a ajuns la concluzia, că corectarea și reeducarea inculpatului nu poate avea loc fără privarea de libertate, stabilindu-i pedeapsa cu închisoare, considerând inadmisibil aplicarea art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a pedepsei.

La fel, instanța de apel a conchis că în privința lui Meșina P. corect au fost aplicate prevederile art. 85 alin. (1) și art. 87 alin. (1) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a constatat că Meșina P. a fost condamnat prin sentința Judecătorei Iașoveni din 25 aprilie 2012 în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 6.000 lei, care la 01 august 2013 - data comiterii infracțiunii, nu a fost achitată, astfel antecedentul penal al condamnatului Meșina P. nu este stins, prima instanță aplicându-i întemeiat pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 82 alin. (2) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță eronat a reținut prezența circumstanțelor agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai comis infracțiuni, deoarece antecedentul penal al inculpatului este nestins, precum și săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participație, de care Meșina P. nu a fost învinuit prin rechizitoriu. Excluderea circumstanțelor agravante și prezența circumstanței atenuante, recunoașterea integrală a vinovăției,

condiționează necesitatea micșorării pedepsei aplicate inculpatului Meșina P. de prima instanță de la 4 ani 7 luni pînă la 4 ani închisoare.

5. Hotărârile judecătorești adoptate în prezenta cauză sînt atacate cu recurs ordinar de către inculpatul Meșina P., prin care solicită casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei, în altă instanță de apel.

În motivarea recursului invocă că nu este de acord cu hotărârile judecătorești adoptate în cauză, deoarece conform art. 41 Cod de procedură penală, judecătorul de instrucție nu are dreptul de a judeca cauzele penale în fond. În cazul dat, judecătorul care a examinat cauza în prima instanță îndeplinește funcția de judecător de instrucție în cadrul Judecătoriei Ialoveni și nu putea judeca prezenta cauză în fond.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd de a respinge prezentul recurs ca inadmisibil. A invocat că, recursul în cauză redă textul apelului declarat de avocat în numele inculpatului, iar instanța de apel l-a examinat pe deplin, apreciind toate probele în ansamblu în conformitate cu art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, pronunțîndu-se argumentat și detaliat asupra lui. Toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză. Totodată, termenul de 30 de zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Din actele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 24 iunie 2014 în prezența procurorului, inculpatului Meșina P., apărătorului acestuia și a părții vătămate, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 170-174), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate pentru data de 30 iunie 2014.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel rezultă că, la 30 iunie 2014, în prezența procurorului, pronunțarea deciziei motivate a fost amînată pentru data de 07 iulie 2014. Astfel, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 07 iulie 2014 și înmînată procurorului, însă inculpatul, apărătorul acestuia și partea vătămată nu au fost prezenți, fiind înștiințați despre ziua pronunțării deciziei.

Inculpatului Meșina P., apărătorului acestuia și părții vătămate, în conformitate cu art. 338 alin. (4) Cod de procedură penală, li s-au expediat copia deciziei motivate, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 185). De asemenea, inculpatul Meșina P., a primit copia deciziei instanței de apel redactată integral la data de 29 august 2014, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 210).

Prin urmare, Colegiul atestă că inculpatul a declarat recurs ordinar împotriva hotărârilor instanțelor de fond la data de 29 octombrie 2015, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei oficiului poștal aplicată pe plic (f.d. 225).

În prezenta speță, Colegiul penal constată că, termenul de 30 de zile se calculează începând cu data de 08 iulie 2014 și se epuizează la data de 07 august 2014 - ultima zi de depunere a recursului, pe când inculpatul a depus recurs ordinar, abia la data de 29 octombrie 2015, cu mult după expirarea termenului de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar.

Totodată, instanța de recurs menționează, că expedierea copiei deciziei instanței de apel prin scrisoare de însoțire (f.d.185) în adresa inculpatului, poartă un caracter informativ, însă termenul de atac începe a curge de la data pronunțării integrale a deciziei, adică – 07 iulie 2014 și nu de la momentul recepționării acesteia. De asemenea, Colegiul remarcă, că inculpatul a fost înștiințat în prezența avocatului său, despre data pronunțării deciziei integrale, însă nu s-a prezentat, astfel asumându-și responsabilitate pentru realizarea dreptului de atac asupra deciziei nominalizate, chiar și în cazul amânării pronunțării acestei decizii, acesta urma să dea dovadă de diligență la realizarea dreptului său de a ataca hotărârea instanței de judecată, cu care probabil putea să nu fie de acord.

De asemenea, chiar și reieșind din faptul că inculpatul a recepționat copia deciziei motivate contra semnătură la data de 29 august 2014, oricum recursul ordinar este depus cu mult peste termenul de 30 de zile de declarare a acestuia.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal, conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către inculpatul Meșina P. a fost depășit, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Meșina Petru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2014, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 16 decembrie 2015.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie